

SZEGED

Hirdetési árak: Főhasábon 1 mm. 125, egy hasábon 250, másfél hasábon 375 K. Szövegkötő 25 százalékkal drágább. Apróhirdetés 10 szóig 2500 kor. Szövegkötő közlemények soronként 1800 korona. Családi értesítés 1500 kor.

Előfizetés és kiadóhivatás: Deák Ferenc-utca 2. (Főiskolával szemben.) Telefon 13-33.A. "Szeged" megjelenik hétfő kivételével minden nap. Egyes szám ára 800 korona. Előfizetési árak: Egy évre helyben 10000, Budapesten és vidéken 12000 kor.

V. évfolyam.

Szeged, 1924 február 29, PÉNTEK.

50-ik szám.

Az utódok.

Ki lesz az új pénzügyminiszter, ki lesz az új igazságügyminiszter, amiatt a mi fejünk nem fáj, elég, ha a szegény Bethlen Istváné fáj. Mi attól tartunk, egészen mindegy, hogy ki lesz a fődeftérdár, meg a főpecsétőr, mert az egyik lehet olyan lángelme, mint Colbert, a másik lehet olyan nagy kodifikátor, mint az isteni Justinian császár, a mai rendszerben egyik se lehet haszonra való ember, legalább nem az ország hasznára való. Ha egy hordó uborkalébe egy-két pohárka tokajit töltögetnek, nem az uborkaléből lesz aszu, hanem az aszúból uborkalé. Szinte kár lesz még egy-két jóra való embert, aki jobb időkben nagy szolgálatokat tehetett volna még az országnak, a mai lehetetlen helyzet taposó-malmába beállítani és a Hegedüs Loránt sorsára juttatni. Jobb volna ahhoz a metódushoz folyamodni, ahogy az Ezeregyéjszaka legfantasztikusabb meséiben királyt választanak: az első vöröshaju embert, akit az ablakából meglát Bethlen, megtenni pénzügyminiszternek és az első kopasz embert megtenni igazságügyminiszternek. Valószínű, hogy nem kellene erőszakot alkalmazni egyikkel szemben sem s így mind a kettő magára vehetne, ha féltév múlva megint kitennék őket az utcára.

Ez a mi ellenzéki álláspontunk és mi tartjuk legtermészetesebbnek, ha Bethlen Istvánnak nem ez az álláspontja. Ő felelős miniszterelnök, felelős a szó legrettenetesebb értelmében, olyan felelősség nyugszik rajta, hogy nem csodálnók, ha már rég álmatlan éjszakái volnának, neki tehát a legnagyobb lelkiismeretességgel kell körülnéznie az országban a legalkalmasabb emberek után, mert a mi végső veszedelmünkben még a legalkalmasabb emberek is éppen csak elég jók lehetnek. A legnagyobb tehetségeket kell kikeresni és azokat aztán még kötéllal is oda kell kötni az ország szekere elé és nem szabad töltük azt kérdezni, hogy mi a politikájuk, hogyan vetik a keresztet, milyen újságot járatnak és esetleg azt is el kell nekik nézni, ha az öregapjuk tulzoltan sasorru volt, vagy ők szenvednek ebben a főbenjáró betegségben. Ha IV. Henriknek Páris megért egy misét, Bethlen Istvánnak is megér az ország megmentése egy kis antropológiai hibát.

Bethlen István valóban lelkiismeretes ember is és miután napokon keresztül olvashatta az újságokból, hogy kiket fog kinevezeteni Kállay Tibor és Nagy Emil utódjait, most a saját legegységesebb pártjához fordult tanácsért. Ez csakugyan dicsérendő gondolat, mert a párt, amely tudvalevőleg Magyarország legkiválóbb elméit és legképzettebb szakembereit egyesíti magában, a legilletékesebb fórum arra, hogy minisztereket deszignáljon. De ha a dolog így is áll, az is csak természetes, hogy a párt egy pillanatig se habozott, hanem gyorsan kész volt a határozattal: arra kérte a miniszterelnököt, hogy ne kívülről hozzon minisztereket. A kívülről azt jelenti, hogy ne az országból, mert az a párthoz képest küllertület. Itt van egy párt, meg van egy ország. Aki tehetséges ember, aki eszes ember, aki számbavehető hazafi, az mind benne van az egységes pártban. Aki nincs benne, aki csak az országban van, az se eszes, se tisztességes ember, se megbízható igaz hazafi nem lehet, ezt bizonyára nem kell éppen Bethlen Istvánnak, az egységes párt világsakközójának agyarázni. Itt csak arról lehet szó, hogy borzasztó nagy a választék az egységes pártban s a szeretőit chefet mindössze ez hozhatja egy kicsit zavarba. Utóvégre nehéz dolog Kuna P. Andrást megharagítani, pedig alighanem az lesz belőle, ha nem őrajta pihen meg a gazda sasszeme, mikor igazságügyminisztert keres. És Patácsi Dénesnek is mintha joga volna az újját bilitgetni, mikor a vezér azt kérdezi, hogy ki akar pénzügyminiszter lenni.

Neki valamelyes szerzett joga is van már, mert ő már államtitkára is volt a kurzusnak, hát mért ne lehetne pénzügyminisztere is? Egészen jól elhajtana ő az ország szekere is, hiszen van neki hozzá darutollas kalapja és makra pipája. Hát majd megválik, hogy lesz. Bethlen Istvántól mindenestre elvárja a párta azt a kutyabarátságot, hogy ne külső embereknek adogassa a miniszteri tárcákat addig, míg az egységes pártban tar. Kiszámíthatatlan bajok származnának belőle, ha Bethlen megsértené a pártját azzal, hogy nem találna benne messiást. Bethlen ugyan elég bátor ember, de kérdés, mer-e ilyen katasztrófát provokálni.

Hét és tiz százalékot fizetnek a bankok a valorizált betétek után.

(A Szeged budapesti tudósítójától.) Még mindig nem értek véget a kényszerkölcsön és a valorizáció ügyében folytatott tárgyalások. A kormány újabb semmiféle engedékenységet nem akar tanúsítani a kényszerkölcsön-előleg behajtására vonatkozólag. Szó van arról, hogy az előleget, az ismertett módon feül, a tőzsdén jegyzett értékpapírokkal is lehessen befizetni.

A valorizáció kérdésében nagy a tájékoztatatlanság. A bankok a valorizált betétek után járó kamatot maximálni kívánják. Az az óhajuk, hogy a rövidebb lejáratú betétek után 7, a hosszabbak után 10 százalékot fizessenek. A TÉBE szombaton tartandó ülésén foglalkozni fog a takarékkoronáról megjelent rendeleteit.

A devizakérdés is állandóan napirenden van, mert a kormány eredeti szándékától eltérően, a belső devizaforgalmat sem szabadította fel. A bankok tanácskozása során az a vélemény alakult ki, hogy a takarékkorona-váltók ellátási díjért havi két százalékot fognak szedni. Ezt a megállapítást a GyOSz nagyon sérelmesnek találja és egyes hírek szerint lépéseket tett a pénzügyminiszternél is, mert a kormány utasította a Jegyintézetet olyan pénzügyi politikára, amely lehetővé teszi a 36 százalékos kamatlábat, mint amelyet a Pénzügyintézet Központ az összes valorizált hiteleknek igénybe óhajtott venni.

A hitelek valorizálása.

A devizaforgalom felszabeditására vonatkozó kormányintézkedések életbe léptetése a legközelebbi napokban várható. Ugyancsak a legközelebbi napokban a hivatalos lapban megjelenik a rendelet, amely a kölcsönök valorizálásáról intézkedik. Ennek a rendelkezésnek lényege, amint kitűnő forrásból értesültünk, a következő:

Fixlejáratú hitelek, amennyiben 1924 március 31-e után járna le, valamint az ugynevezett felmondásos hitelek takarékkorona értékben fizetendők vissza, a bizottság által megállapított takarékkorona árfolyamon. Ezzel az intézkedéssel a kormány a hitelek terén behozta a valorizációt.

Az OMGE álláspontja a valorizáció és a kényszerkölcsön ügyében.

Az Országos Mezőgazdasági Egyesület pénzügyi bizottsága csütörtök délelőtti ülést tartott Hadik János gróf elnöklétével. Az ülésen Mutschenbacher Emil helyettes igazgató állást foglalt a valorizációs törvényjavaslat, továbbá a takarékkorona- és a kényszerkölcsönrendeletek tárgyában. Mutschenbacher Emil a következőkben informált bennünket az OMGE álláspontjáról: A bizottság megállapodott abban, hogy a valorizációt elvileg szükségesnek tartja.

Sajnálattal állapítottuk meg azonban, hogy a valorizáció meglehetősen elkésett, mert magasabb koronakurzus mellett sokkal kevesebbet kellett volna áldoznunk és biztosabb lett volna az eredmény. A kényszerkölcsönt illetőleg a gazdátársadalom a legnagyobb készséggel járul ahhoz, amit a kormány szükségesnek tart addig, amíg az államháztartás szüksége megkívánja az áldozatokat. A kényszerkölcsön mérvét tekintve csak az előleg, az eddig ismertett előleg összegét hajlandó elfogadni és a kormány által kontemplált mértéket tulságosnak tartja. Amennyiben hiány mutatkoznék az államháztartásban, fedezze azt a kormány a vagyonszállásföldek valamely módon való hasznosításából. A kényszerkölcsön kapcsán két kívánság merült fel a gazdák részéről és pedig a fizetés időpontját illetőleg, amelynek a termelési viszonyokhoz kell alkalmazkodnia, másodsorban pedig kívánjuk azt, hogy a belföldi és külföldi forgalomkorlátozások megszűnjenek.

Az igazgatósági ülésen igen élénk eszmecsere volt és a kívánságokat küldöttség fogja a kormányhoz eljuttatni.

Mutschenbacher Emil felszólalása után határozati javaslatot fogadott el, amely szerint

1. a valorizáció elvét az OMGE helyesléssel fogadja s az egész vonalon való keresztültvitelt szükségesnek tartja. Feltétlenül szükséges továbbá, hogy a valorizáció megvalósításával egyidejűleg a mezőgazdasági terményekben és külföldi forgalmának minden korlátozása megszűnjék és a devizaforgalom a korona védelmére szükséges intézkedések megtétele mellett felszabadíttassék. Szükségesnek tartja az OMGE pénzügyi bizottsága, hogy addig is, amíg a külföldi kölcsön folyósítva lesz, a koronaváltó ingadozásának ellensúlyozására a kellő pénzügyi intézkedések megtélessenek s a jegybank sürgősen felállíttassék. Ami azt a több oldalról felmerült kívánságot illeti, hogy a valorizáció elve visszamenőleg alkalmaztassék a február 20. előtt felvett jegyintézeti tartozásokra nézve, ezt az OMGE nem teheti magáévá; és

2. a kényszerkölcsönre vonatkozó rendeletet illetőleg, ha szükség is van belföldi kölcsönre, a kényszerkölcsönt el kellett és el lehetett volna kerülni. Tekintettel arra, hogy a gazdáköntségnek éppen a kora tavaszi időben áll a legkevesebb készpénz rendelkezésére, feltétlenül szükséges olyan lerovási módok megállapítása, amelyek lehetővé teszik, hogy a gazdák a termeléshez szükséges tőkék elvonása nélkül megfelelő részletekben és határidőkben eselleg hitelezési lehetőségek biztosításával tehessenek fizetési kötelezettségüknek eleget.

Szilágyi Lajos ellenzéki szövetsége.

(A Szeged budapesti tudósítójától.) A belpolitikában az érdeklődés a legutóbbi napokban az ellenzéki szövetség felé irányul. Egyes pártok fellépése miatt azonban ez a terv nem talált megértésre. A vélemény különben az, hogy Szilágyinak ez a terve megbukott. Nem tudia ugyanis összehozni a fajvédőket és a szocialistákat. Szilágyit azonban ez nem csüggesztette el, hanem tovább folytatta akcióját és sikerült is neki valami eredményt elérni azzal, hogy taktikai kérdésekben bizonyos megállapodásokat

hozott létre. A kölcsön-javaslatok tárgyalására vonatkozóan azonban megállapodás nem jött létre. Csupán annyit ért el, hogy az ellenzék éleesebben fog állást foglalni a kormánnyal szemben és teljes erővel fölveszi a harcot. Ennek is megvan a hiánya, mert olyan emberek maradnak távol, kiknek a csatlakozására Szilágyi okvetlen számított. Elmaradásukat azzal indokolják, hogy olyan akciók, amelyekben ily éles ellentétek találkoznak, nem vezethetnek eredményre.

Ma a nemzetgyűlés folyosóján éles vita indult meg *Rassay, Vázsonyi és Szilágyi* között. A vita végén *Rupert* is megjelent. Szilágyinak Vázsonyit sikerült felvilágosítani s így *Vázsonyi hajlandó Szilágyi tervét elfogadni*, de csak azzal a feltétellel, ha a felfogástól viszont *Bárczyék* tartják távol magukat.

Munkatársunk felkereste Szilágyit, aki a következőben nyilatkozott:

— Azt hiszem, teljesen sikerült, amit eredetileg terveztünk. Azok a politikusok, akik nem komolyan vállalják az ellenzéki szerepet, legjobb, ha távol maradnak, mert a mai gazdasági és politikai helyzetben csakis erős és kitartó harcosokra van szükségünk.

Dréhr Imre — pénzügyi államtitkár

Kormánykörökből úgy értesültünk, hogy a minisztertanács előterjesztésére *dr. Dréhr Imre kincstári főtanácsos, nemzetgyűlési képviselő, a Lloyd Bank ügyvezető igazgatóját pénzügyi államtitkárrá nevezik ki.*

Prónay válasza

a honvédelmi miniszternek.

Gróf *Csáky Károly* honvédelmi miniszternek *Kiss Menyhért* interpellációjára adott válaszára vonatkozólag báró *Prónay Pál* nyug. alezredes a következő nyilatkozatot tette az egyik budapesti lapban:

— A honvédelmi miniszter szerdai beszédében nagy határozottsággal kijelentette, hogy a hadbírósnál lefolytatott becsületsértési pörben engem azért szerepeltetett, mint tisztet, mert a sértés idején, 1921 őszén átmeneti állományu tiszt voltam. Ezzel szemben 1923 december 5-én Szilágyi Lajos interpellációjára adott válaszában a következőket mondotta: „Prónay Pál 1921 őszén elbocsátását kérte a nemzeti hadseregből, ennek következtében természetesen ekkor nem volt a nemzeti hadseregnek tagja.”

— 1922 júniusban, amikor magam ellen becsületügyi vizsgálatot kértem, éppen a hadbírósnál tárgyaló körülmények miatt báró Nagy Pál, a hadsereg főparancsnoka a vizsgálatot azzal tagadta meg, hogy én 1921 őszén nem voltam tiszt.

A Zichy-párt klubavatása.

A Zichy János-féle keresztény nemzeti gazdasági párt csütörtökön este megnyitotta új klubhelyiségét. *Tabódy Tibor* üdvözölte a pártot az új klubhelyiség megnyitása alkalmával. Az üdvözlésre *dr. Ernst Sándor* preláus nemzetgyűlési képviselő válaszolt. — Pártunkat — úgy mond — főleg egy gondolat jellemzi, mi a keresztény Magyarországot akarjuk. Kell lennie ebben az országban egy olyan komoly és magasabb eszméktől áthatott politikai csoportnak, amely nem gyűlölködik, hanem a haza sorsával törődik. Kell egy olyan pártnak lennie a közéletben, amely teljesen mentes a korrupciótól.

Ezután pártvacsora volt, amelyen *Zichy János* gróf pártvezér pohárköszöntőt mondott:

— A mi pártunkat — mondotta — két alappillérre építettük. Ezek elsője az intranzigens keresztény világnézet, amely nem alkuszik, hanem őrzi a tradíciókat, amely nem eszköz egy cél eléréseért, hanem önmagában egy cél.

— A másik pillér a gazdasági erő koncentrációja, erőteljes gazdasági program, amely szintén önmagában cél. Megvagyok győződve, hogy Magyarország jövője attól függ, hogy milyen gazdasági politikát csinál.

— Amikor mi kibontottuk a zászlót, azt akartuk, hogy becsületes ellenzék alakuljon, amely nem ellenzék l'art pour l'art, hanem amely minden kormányt szívesen fog támogatni, amely a konszolidáció érdekében a tőle telhető megteszi.

Daruváry szerint a pánikot a jóvátéll bizottság határozatának késése okozta.

A *Temps* csütörtöki száma nyilatkozatot közl *Daruváry Géza* magyar külügyminiszteről, aki a *Temps* budapesti tudósítójának többek között a következőket mondotta:

— A jóvátéll bizottság határozata, amely a magyar kormány közel egy év előtti előterjesztett kérését teljesítve, megengedi a zálogjogok feloldását, épp idejében érkezett, hogy elhárítsa egy olyan pánikot, amelynek a legkárhózasabb következményei lettek volna hazánkra.

— Az utóbbi időben noha a kormány minden intézkedést megtett a jóvátéll bizottság döntésétől váró kedélyek megnyugtatóására, nagy aggodalom nyilvánult meg a magyar közvélemény körében és ez a lelkiállapot sajnálatos visszahatással járt pénzügyünkre. Mihelyt Párisból megérkezett a hír, hogy a magyar kormány kérésének a zálogjogok felfüggesztése tekintetében eleget tettek, nyomban meg lehetett állapítani, mily nagymértékben járult hozzá ez a határozat a közvélemény idegességének lecsendesítéséhez.

A magyarok rendkívül hálásak a jóvátéll bizottságnak ezért a lépéséért. Szükséges azonban az is, hogy az a szellem, amelyben a jóvátéll bizottság határozni fog, megnyilvánuljon abban is, hogy a hatalmak minél hamarabb aláírják a népszövetségi jegyzőkönyveket. Csupán a jegyzőkönyvek aláírása után várhatjuk ugyanis, hogy teljesen megnyugodjék a közvélemény, amelyet rendkívül felizgatott a várakozás.

Az aranykoronás költséget.

A kormány *Kállay Tibort* bizta meg az arany-

koronás költségvetés és a szanalási terv kidolgozásával. *Kállay Tibor* lesz az összekötő *Harding* és a magyar kormány közt.

A Népszövetség kiküldöttjei

revideálni fogják a költségvetést.

A költségvetés ügyében az egyes szakminisztériumok már három-négy hét óta dolgoznak. Amint a Népszövetség pénzügyi bizottságának kiküldöttjei Budapestre érkeznek, a magyar kormánnyal együtt közösen revideálják a költségvetést. Ezek csak szóbeli tárgyalások lesznek, amelyek egyenként meg fogják hallgatni a különböző tarcákat és mindegyik tárca iparkodik a maga tétéleit igazolni. Igaz, hogy más tétéleket erősen redukálnak, de egyes költségvetési tétéleket fel kell emelni. Nagyjából az eddigi tervezeten nem lehet sokat változtatni. A deficitek nagy részét az állami üzemek okozzák, ezt azonban nem a külföldi kölcsönnel tüntetik el. A pénzügyi bizottság kilátásba helyezte, hogy a magyar kormány az állami üzemek hiányainak fedezésére külön vehet fel a 250 millió aranykoronán kívül kölcsönt.

Elfogadták a nemzetiségi nyelvekről szóló javaslatot.

(A Szeged budapesti tudósítójától.) A nemzetgyűlés csütörtöki ülését 11 órakor nyitotta meg *Scitovszky Béla* elnök. Bejelenté, hogy a nemzetgyűlés elnöksége nagyszabású szociális akciót engedélyezett a tudóvszveszedelem lektüzdésére. Március 3-án a tudóvsz elleni védekezés javára a parlament kupolacsarnokában fogadóestélyt rendeznek. A nemzetgyűlés mindenkor kivette a részét a jólékonyságot gyakorló akcióból, ezért a nemzetgyűlés hozzájárulását kéri ahhoz, hogy a nemzetgyűlés tagjainak illetményeiből fejenként 200.000 koronát levonhassanak az akció javára. A Ház egyhangúlag hozzájárul az elnök indítványához.

A nemzetiségi nyelvhasználat.

Az elnöki előterjesztés után a kisebbségi nyelvhasználat biztosításáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták folytatólagosan.

Első szónok *Mózer Ernő*. Elfogadja a törvényjavaslatot, bár korszerűtlennek tartja. A magyar nemzet nobilitása már régen megoldotta ezeket a kérdéseket, amelyeket ez a törvényjavaslat van hivatva megoldani.

Zsirkay János szólt fel ezután. Visszautasítja a szociáldemokraták vádjait, mintha a háboru elvesztését a mi kisebbségi politikánk idézte volna elő azzal, hogy elnyomta volna a nemzetiségeket, itt mindenki nagyobb ur volt, mint a magyar és aki megtanulta a magyar nyelvet, a legmagasabb közjogi méltóságot is elnyerhette. Ezzel szemben az utódállamok mindenütt igyekeznek a magyarságot kismenni. Az új szerb alkotmány kimondja világosan, hogy a hivatalkoból és a politikai jogokból a magyarságot ki kell zárni. A javaslatot nem fogadja el.

Pintér László helyesnek tartaná, ha a kormány tisztviselői katasztrófát állítana fel s az egyes tisztviselőket nyelvtudásért vegye figyelembe. Intézkedést kér arra vonatkozólag, hogy a német iskolákat tankönyvekkel lássák el. A törvényjavaslatot elfogadja.

Több szónok nem lévén, elnök a vitát bekezeszti.

A miniszterelnök válasza.

Bethlen miniszterelnök: Nem akar a nemzetiségi politika védőjévé fellépni, mert maga is aktív részt vett benne és ezért érdekelt félnek érzi magát. Nem lehet a háboru következményeit a nemzetiségi politikára hárítani. Kialer szavaira válaszul csupán, aki azt állította, hogy a közigazgatás a nemzetiségeket üldözte, igyekezett tudatlanságban tartani és ez bosszulta meg magát a háboru végén. Helytelen volna, ha ilyen kijelentések ellentmondás nélkül hangoznék el. Senki sem üldöztek azért, mert egyik vagy másik nemzetiséghez tartozik, ezt le kell szögezni. Ha voltak hibák és a háboru előtti közigazgatás nem rendelkezett szociális érzékkel, a magyarokkal szemben éppen olyan igazságtalan volt, mint a nemzetiségekkel szemben. Ami azt a vádat illeti, hogy tudatlanságban igyekezett tartani a közigazgatási nemzetiségeket, a tényekkel homlokegyenest ellenkezik, mert maguk a nemzetiségek nagyobb kulturával bírtak, mint saját fajvéreink, kik a végeken

laknak és Erdély területén kevesebb az analabéta, mint a román királyságban.

Ugyanez áll a szerbekre is. Ami azt az állítást illeti, hogy a szászok nemzeti kulturájukat nem tudják fenntartani, — ez sem áll. Ha valakinek nem volt oka panaszkodni, úgy a szászok voltak azok.

— Szakács képviselőtársam a nemzetiségi kérdés kifejlődésének főokául a jobbágykérdés fejlődését tekinti. Van valami igazság ebben, azonban óva intem a képviselő urat attól, hogy tisztán ilyen gyökerekre vezesse vissza a nemzetiségi kérdést; hiszen tény az, hogy a középkorban nem a föld képviselte a vagyont értékét, hanem az ember, a jobbágy és nem az volt gazdag ember a középkorban, akinek sok földje volt, hanem akinek sok jobbágya volt. Ez is bizonyítja, hogy a középkorban a földesurak nem pusztították a jobbágyt; fordultak elő harcok, a jobbágyok és a földesurak között voltak ilyen harcok Németországban és másutt is a világon; ez egy általános tünet volt a középkor vége felé. Nálunk azonban e harcok nyomán közvetlenül törtek be a törökök és a nemzetiségek kifejlődésének igazi oka a török megszállás volt, következtében volt a nemzetiségi kérdés annak a neutralista politikának, amelyet Ausztria akkor folytatott, amikor a törökök elvonultak és az üresen maradt területekre nemzetiségeket telepítettek be, még pedig azért, hogy Magyarország soraikat megbontsák.

— A háboru után a magyar nemzetiségi politika megváltozott. Az a kiinduló pont, amelyen elindult, teljesen elfogadhatatlan volt. Példa erre a Jászi-féle kanton rendszer, amely örökség volt; ez a nemzetiségi politika csak arra volt jó, hogy annak adjon figyelmet az országban, aki annak ellensége volt. A forradalmak után a Friedrich-kormány idején látott napvilágot ez a rendelet, amelyre Kallier képviselőtársam hivatkozott. Ez a rendelet nagyjából fixirozza a kisebbségi jogok védelmét.

— Hogy ma a kormány mégis új rendelet kiadására kényszerült, ennek az oka az, hogy ez a Bleyer-féle rendelet nem tartalmazta a kisebbség pontos körülírását. Ez a rendelet nem volt végrehajtható. Az 1866—1868. 44. törvény-cikk alapján ezen politika alapelvei teljesen ki vannak fejtve. Azt hiszem, tovább menni e törvény bázisán — nincs szükség. Egy tekintetben azonban tovább megy a nemzetiségi politika és ez a kulturális tere vonatkozik. Régebben Magyarországon összetévesztették a nyelvhasználatát a hazafisággal. Abban a hitben éltünk, hogy aki nem tud magyarul, az nem jó hazafi; ez nagy tévedés volt. Be kell látni a tévedésünket, ez nincsen ellentétben semmiféle hazafisággal.

— Meg kell állapítani, hogy a kormánynak nem kötelessége, hogy ahol a szülők nem kívánják, ott nemzetiségi iskolákat állítsanak fel. Sok helyen a nemzetiségi ajkúak azt kívánják, hogy magyar nyelven tanuljanak a gyermekeik, ez tehát nem kötelesség, hanem jog. Azzal végzem, hogy a kormányrendeletet a magam részéről a legkomolyabban veszem és végre fogjuk hajtani. Kérem a képviselőtársaimat,

személyesen hozzák tudomásunkra, hogy amikor a végrehajtási utasítások kimennek, tapasztalnak-e sérelmeket a végrehajtásnál? A kormány ezeket orvosolni fogja. A kormánypárton hosszan megtapsolták a miniszterelnök beszédét.

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

A rövid részletes vita után a javaslatot részleteiben is elfogadták.

A testnevelési javaslat.

Attérnek az országos testnevelési javaslat

tárgyalására, amelyet Bodó János ismertet. Majd Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter ajánlja elfogadásra a javaslatot.

Ezután Szilágyi Lajos szól fel s engedelmet kap, hogy a tárgytól eltérhessen. Foglalkozik az ellenzék együttműködésével. Arra kéri a lapokat, hagyják békében az ellenzékot, mert a lapok pártállásuk szerint hol a szociáldemokratákat, hol a fajvédőket vádolják elvöládással. Cáfolja ezután egyes lapok állításait.

Ezután Gömbös Gyula felszólalása ellenére a többség az elnök napirendi javaslatát fogadta el. Az ülés vége 2 órakor.

A vizsgálóbíró már Csongrádon hallgatja ki a tanukat a csongrádi bombamerénylet ügyében.

(A Szege tudósítójától.) Körülbelül négy héttel ezelőtt számolt be részletesen a Szege arról, hogy a csongrádi bombamerénylettel gyanúsítottak folytonos, elhúzó tendenciájú fellépésük után, Zombory János vizsgálóbíró végre megkezdte a részletes vizsgálóbírói vizsgálat lefolytatását. Először magukat a terhelteket, Sinkó Lászlót, Bölönyi Miklóst, Piroksa Jánost, Piroksa Györgyöt és Fülöp Andort — akik még ma is a Csillagbörtön foglyai — hallgatta ki, majd azoknak a gyanúsítottaknak kihallgatása következett, akiket nemrégiben a vádtanács szabadlábra helyezett. A gyanúsítottak a vizsgálóbíró előtt ugyanolyan vallomást tettek, mint még a rendőrségi nyomozás során, amikor is Sinkó és Bölönyi beismerték tettüket, Piroksa János pedig mindent tagad, annak ellenére, hogy nagyjelentőségű, kompromittáló tárgyi bizonyítékokat mutattak föl előtte és szembesítették azokkal a társaival, akik már több ízben terhelően vallottak róla.

A terheltek kihallgatása így immár teljesen befejeződött és azután a vizsgálóbíró azonnal idézőket küldött szét mindazoknak, akik tanuvallomásaikkal megvilágíthatják a merénylet ügyét. A Szege munkatársa biztos helyről úgy értesül, hogy Zombory János vizsgálóbíró március 11., 12., 13., 14-én személyesen utazik ki

Csongrádra és ott a helyszínen fogja kihallgatni a merénylet tizenöt tanuját. A kiszállítás azért szükséges, mivel a harmincöt tanu Szegeire idézése egyrészt nagyon költséges, másrészt pedig lehetséges az, hogy a kitűzött határidőre a tanuknak nem állna módjában Szegeire utazni. A vizsgálóbíró Csongrádon ki fogja hallgatni a merénylet valamennyi szerencsétlen sebestüljét, valamint azokat is, akik jelen voltak a merénylet éjszakáján a Magyar király-kávéházban és azokat, akik felvilágosítást tudnak adni Piroksákék szervezkedéséről. A négynapos csongrádi kihallgatások után minden valószínűség szerint be lehet majd fejezni a vizsgálatot és akkor az iratokat ismét átküldik az ügyészségre.

A vizsgálat befejezése után dr. Balázs Sándor ügyész azonnal hozzákezd a vádirat megszerkesztéséhez, ami — tekintettel a rendkívül nagy anyagra — mintegy tíz napot fog igénybevenni. A vádirat benyújtása után a kifogási tárgyalások következnek és azután már semmi akadály nem lesz a fő tárgyalás kitűzésének. Mivel a vizsgálat még három hetet, a vádirat elkészítése tíz napot vesz igénybe, a fő tárgyalást előreláthatólag április utolsó napjaira, vagy május legelejére fogják kitűzni.

Szegeden is fellépett a spanyoljárvány.

(A Szege tudósítójától.) Az utóbbi időben rendkívül sok influenzás megbetegedés történt Szegeden. A megbetegedések általában könnyű lefolyásúak voltak, éppen ezért nem igen vették komolyan sem a betegek, sem az orvosok, sem a hatóság és csak most foglalkoztatja komolyabban az illetékeseket, mert a szörványos megbetegedésekből formális járvány fejlődött ki — még pedig spanyoljárvány. A megbetegedések száma ijedően növekszik, szerencsére a betegség könnyű lefolyású, súlyosabb eset eddig még nem fordult elő, de azért nincs kizárva, hogy a mostani könnyű járvány csak előhírnöke a tulajdonképeni spanyol-náthának.

Az új spanyoljárvány ügyében érdeklődünk dr. Wolf Ferenc egészségügyi főtanácsosnál, a tisztí főorvosi hivatal vezetőjénél, aki a következőket mondotta kérdéseinkre:

— A kerületi orvosok valóban jelentették, hogy a város minden részében könnyű lefolyású influenza-járvány lépett fel. A jelentések alapján tegnap értekezletre hívtam össze a kerületi orvosokat és az értekezleten megbeszéltük a szükséges intézkedéseket. Az orvosok megfigyelése szerint a rövid ideig, három-négy napig tartó betegség rendkívül magas lázzal kezdődik. Védekezésre egyelőre sincsen szükség, de nem is lehetne a betegség ellen védekezni, mert a járvány már annyira elterjedt a város minden részében, hogy csak a társadalmi élet lényeges megkötésével érhetnénk el egészen kétes értékű eredményt. Hasonló járvány van Budapesten is, ahol sokkal jobban elterjedt már, de hivatalosan és intézményesen ott sem tudnak ellene védekezni.

— Hivatalos adataim a járványról nincsenek, mert az egészségügyi törvények értelmében a könnyű lefolyású, komplikációmentes influenzás megbetegedéseket nem kell bejelenteni és eddig

nem is jelentettek be még egyet sem hivatalomhoz, pedig talán nincs olyan család Szegeden, amelynek valamelyik tagja ne kapta volna meg már ezt a betegséget. Súlyosabb eset azonban eddig még nem fordult elő. Én is keresztül estem már rajta.

— Dr. Baneth Samu és dr. Gyuritz Sándor megfigyelése szerint a betegség a bélre és a gyomorra van kihatással, ebben különbözik a korábbi spanyol náthától, a fertőzés azonban itt is ugyanolyan, mint amilyen az 1918. évi és az 1921. évi járványoknál volt. Az első spanyoljárvány — az 1918. évi — tulajdonképen már augusztusban kezdődött. A megbetegedések akkor is ugyanolyan enyhe lefolyásúak voltak, mint most és akkor azért exponáltam magam annyira. Igazam volt, mert csak két hónap múlva érkezett meg a súlyos járvány, de azért most mégis óvatosabb vagyok.

Megkérdeztem a főorvost, hogy — ha már az intézményes intézkedés lehetetlen — a közönség mégis hogyan védekezhet legbiztosabban a betegség ellen. Dr. Wolf Ferenc a következő tanácsot adta:

— Lehetőleg kerülje mindenki azokat a helyeket, ahol tömegek tartózkodnak, a kávéházakat, a korcsmákat és egyéb mulatóhelyeket. Tartózkodjék a kézfozástól, mert a kéz a legjobb bacilusterjesztő. A hurutosok zsebkendőbe köhögjenek. Ajánlatos, ha az emberek naponta többször öblögetik szájukat valami fertőtlenítő szerrel, sósvízzel, vagy klór-kálival. Mihelyt észreveszi valaki, hogy beteg, legjobban azonnal ágyba fekszik, mert így akadályozhatja meg legbiztosabban a betegség elhatalmasodását és a komplikációk kifejlődését. Huszonnégy órai koplalás, utána teljes diéta, láz elleni szerek használata nagy mértékben csökkenti a betegség eshetőségeit.

Hírek

Harding elutazott Amerikából.

A Chicago Tribune jelenti: Harding amerikai bankár, aki Magyarország népszövetségi főbiztosa lesz, Amerikából elutazott. Elsősorban Londonba megy, majd Párisba, ahol a jövételi bizottság tagjaival fog érintkezést keresni, Párisból Genfbe szándékozik utazni, ahol a népszövetségi intézmények vezetőségével folytat tanácskozást jövődi feladatairól. Harding magyarországi működését két és fél évre tervezik.

A magyar-román tárgyalások.

Budapest, február 28. Az ősszel megkezdődött román-magyar tárgyalásokat tudvalevőleg karácsony előtt megszakították. A magyar bizottság akkor hazajött, hogy a további tárgyalások anyagát az illetékes tényezőkkel megvitassa. Ennek megtörténte után a magyar bizottság Wodiáner báró vezetésével újra visszatért Bukaresibe, ahol január 19-én folytatta a karácsony előtt megszakított tárgyalásokat. A tárgyalások lényege a háboru előtt kötelező tartozások rendezése. Ugy értesültünk, hogy — sajnos — a magyar álláspontot csak részben sikerült érvényesíteni. Ez azonban lehetővé teszi, hogy több más fontos kérdésben nagyobb követeléssel léphessünk fel.

A tárgyalás folyamán több olyan kérdés merült fel, amelyeknek rendezésére vonatkozólag több szomszédos állammal érintkezésbe kell lépni. Az ilyen jellegű kérdések rendezésére valamennyi szomszédos állam bevonásával esetleg a nyárra közös konferenciát hívnak össze.

— Február 29. Ez a mai nap tulajdonképen ráadás, ami csak minden negyedik évben egyszer esik és így, ha nem is olyan ritka, mint Budán a kutyavásár, mégis csak nevezetesebb nap, mint a többiek. Mert például, aki ezen a napon látja meg először ezt az árnyékvilágot, annak csak négy esztendő múlva lesz megint születésnapja. Február a legrövidebb hónap, de a folyó esztendőben mégis csak huszonnégy órával. Korunk fia nem tudja szegény, hogy örüljön-e ennek, vagy busuljon-e miatta? Hiszen, ha ezen a napon ingyen osztogatnák a Ganz-Danubius részvényeket és két krajcár volna a zsemlye ára, akkor a hiándók meglehetősen nagy többsége őszinte és általános tetszéssel üdvözlöznék ezt a ráadásnapot és nem bánnák, ha minden év szökőév volna is, sőt, ha minden hónapban akadna egy ilyen többlet-nap. Annyi bizonyos, hogy egyre jó február 29-e, arra, hogy azok a hölgyek, akik ekkor születtek, aránytalanul fiatalabbak maradjanak, mint a többiek.

— Nem szabadítják fel az üzlethelyiségeket. Ugy a fővárosi, mint a vidéki kereskedők és iparosok körében élénk visszahatást keltett az, hogy a kormány az üzlethelyiségek felszabadítását tervezi. Mint teljesen megbízható forrásból értesültünk, erre vonatkozólag a népjóléti miniszter részéről megnyugtató történt. A népjóléti miniszter kijelentette, hogy a kormány nem tervezi az üzlethelyiségek felszabadítását és az erről elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak.

— Árvay Ferenc temetése. Az egész város társadalmában osztatlan mély részvétet keltett Árvay Ferenc rendőrfogalmazó tegnapi váratlan halála. A rendőrségen még ma sem tudják megmagyarázni, hogy mi okozta ennek a nagytudású, széles látókörű rendőrtisztnek halálát, aki még szerda délelőtt szokott frissességgel és kedéllyel látta el hivatalát a büntügyi osztláyon. Árvay Ferencet pénteken délután 3 órakor temetik a Nádor-utca 10. szám alatti gyászházból és a belvárosi temetőben helyezik örök nyugalomra. A temetésen testületileg vesz részt a szegei államrendőrség tisztikara.

— A meteorológiai intézet időprognózisa. Sok helyen csapadék, lényeges hőváltozás nélkül.

— Március 15-én felszabadítják a szénforgalmat. A költött szénforgalmat — mint értesülünk — március 15-én megszüntetik. Az érdekeltségek elhatározták a szénforgalom felszabadítását és március 15-től kezdve minden-nemü szén, kokszt, brikettet szabadon lehet forgalomba hozni.

— Négyezer dinár a fogadalmi templom javára. A szegedi kerületi rendőrfőkapitányság címére a mai postával egyszerű levél érkezett, amelyet a postai bélyegző szerint Szegeden adtak fel. A borítékban négy drb 1000 dináros bankjegy volt s ezek egyikén a következő irás volt olvasható: „Több a fogadalmi templom javára. A nap leánya.“ Levél nem volt a küldeményhez mellékelve. A kerületi főkapitányság a 4000 dinárt beváltotta és az ellenértékül kapott öt és félmillió magyar koronát rendeltetéséhez képest nyomban átküldötte a borítékkal együtt a főispánhoz.

— KÜLFÖLD. A román delegáció március elsején utazik Bécsbe, ahol tudvalevőleg a román-orosz konferenciát fogják megtartani. Az orosz delegáció február 29-én indul Moszkvából és körülbelül egyidejűleg érkeznek Bécsbe. — *Veracruzról jelentik*, hogy a felkelők utolsó megmaradt csapatost és a szövetségi csapatok között nagy csata van folyamatban. A szövetségi csapatok állítólag teljesen bekerítették a felkelőket. — *Az olasz hivatalos lap közli* Olaszország, Ausztria, Csehország, Lengyelország, Románia és Magyarország egyezményét a hitbizományok ügyében. — *A görög kamara szerdai ülésén* a köztársaságiak elhagyták az ülést, miután utoljára hívták fel a kormányt és a többséget arra, hogy nézeteiket vegyék revízió alá. Kaffandris miniszterelnök kijelentette, hogy a politikában nem tesz semmiféle változtatást. — *Az angol alsóházban* a versaillesi békeszerződésről folytatott tegnapi vitája határozat nélkül végződött, miután a konzervatívok lemondtak arról, hogy Mac Neille javaslata fölött szavazzanak.

Darvas Lilly szavalóestje ma fél 7 órakor a Belvárosi Moziiban.

— Három vagon hus és öt vagon zsir érkezik Amerikából. Budapestről jelentik: Már semmi akadály nincs az amerikai olcsó zsir- és husakció megkezdésének. Egyelőre még e héten három vagon hus és öt vagon zsirt hoznak az országba és az árusítását a jövő héten már meg is kezdik. Az amerikai hus- és zsir-árak olcsóbbak a belvárosi áraknál. Az amerikai hus 14—15.000, a zsir pedig 25.000 koronába fog kerülni.

Intenzív szövetkezési munkát végeznek a zsinagógában péntek délután fél hatkor. Irásmagyarázat szombat délelőtt.

Hajfestés és hajfesték Fürst Rózsi kozmetikai szalonjában, Feketesas-u. 22. III. em. 16.

Előadások a Belvárosi Moziiban

a mai naptól kezdődőleg

köznapokon 5, 7, 9 órakor,
vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor
kezdődnek.

Eladó földek közvetlen Szeged határában:

Tizennégy kat. hold jogú birtok prima minőség, elcserélendő Szeged környékén.

Franciahegyben 1629 négyszögűl prima minőségű vízmentes terület, olcsón. Alsótanyai műtől 600 négyszögűl szőlő, gyümölcsös, lakóházal, 8 millióért. 2229 négyszögűl Gedó háta mögött, nagyon olcsón. Négy hold algyői út, Lippai-tanyánál, alkalmi áron. 45 kat. hold és 11 kat. hold Vedresházánál, minden elfogadható árt. 34 kat. hold és 44 kat. hold Szőreg mellett prima-prima minőségű szántóföldek tanyákkal, magyar koronáért nagyon olcsón. Felsővárosi feketeföldeken 6 kat. hold bérlet olcsó bérért azonnal átvehető.

Sürgősen eladó házak:

Kossuth Lajos-sugaránál emeletes jó ház, május 1-én beköltözhető 3 szobás lakással, nagyon olcsón. Alsóvárosban magánház 45 millióért. Felsővárosban két szép magánház 40 millió darabonként. Új-térnél magánház 40 millióért. Csongrádi-sugaránál új emeletes ház 10 millióért. Felsővárosi templomnál emeletes ház nagy telekkel, 120 millióért. Ugyanott egy másik 100 millióért. Petőfi Sándor-sugarat mellett 60 millióért. Béke-utcában nagy emeletes ház, teljesen új, 250 millióért. Ezenkívül számtalan bérpaloták, kisebb-nagyobb csatló és magánházak és választékban.

Eladó üzletek:

Kötőde, nagyon jóforgalmu, piactéren, teljes felszereléssel, 20 millió. Fűszerüzlet forgalmas főútvonalon, beköltözhető 3 szobás lakással, berendezéssel, valóságos aranybánya, 25 millió. Kálvária-utcán élelmiszerüzlet, nagyon jömenetelű, berendezéssel, áru felszereléssel, 18 millió.

IRODA 212
SZABÓ Széchenyi-tér 6. Telefon 10-54.

Varga Mihály kötél- Szeged
gyárosnál
Telefon 469. 150 Rádi-utca 4.

Mindenemű kötélárú, zsinag, zsák, ponyva, szőlőkötöző fonalak és háló guarni aron kapható.

Telefon: **Belvárosi Mozi** Telefon:
Pénztár 582. Igazg. 258.

Péntek, szombat, vasárnap,
február 29-én, március 1. és 2-án

A legmeghatóbb

HENNY PORTEN

drama:

A tenger asszonya

Nagy dráma 6 felvonásban.

Azonkívül:

Zigotó és a golfáramlat

Burleszk 2 felvonásban.

Előadások: Pénteken 5 és 9 órakor, szombaton 5, 7, 9, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor.

A kisántant elismeri Szovjet-Oroszországot.

Belgrádból jelentik, hogy a szovjet-kormányának az SHS. királyság által való elismerésére vonatkozó tárgyalások már túlhaladtak az első fázison. Ugyanigy áll a helyzet Csehszlovákiában és Romániában is és szövetségeseivel egyirányban fáradozik Franciaország is.

— Tiszántúli és alföldi földbérlek kívánságai. Az utóbbi héten Debrecen és a hajdusági városok, Kecskemét, Szeged, Szentés, Hódmezővásárhely, Makó, Püspökladány bérleti tiltakozó ülést tartottak, amelyen a bérlek kívánságait több pontban foglalták össze. A bérlek kívánságai szerint nyújtsanak módot és lehetőséget arra, hogy az 1921. évi január 1. óta kötött haszonbérleti szerződéseknél a termény- vagy pénzhaszonbérék mérsékelhetőek legyenek vegyesbíróóságok által. A föld szemesterményein kívül fizetni kötelezett egyéb mellékszolgáltatások kikötését tiltsák el s föld- és egyéb adók legyenek átháríthatók a haszonbérlekre. A felelősségi rendszerrel tiltsák el a külön szolgáltatások kikötését.

Ezüst tálcák Fischer Testvéreknél, Kárász-u.

— Az adóteher Angliában a legsúlyosabb... Snowden angol pénzügyminiszter összehasonlító kimutatást bocsátott ki arról, hogy az adóteher Nagybritanniában súlyosabb, mint a világ bármely más országában. A tengerentúli brit korona uradalmakban is rendkívül súlyos az adózás. Így Új-Zélandban fejenként 245 shilling, Kanadában és Ausztráliában 160 shilling jut.

Műbutorokat készít Spitzer, Margit-utca 12.

Telefon: **Korzó Mozi** Telefon:
Igazg. 4-55. Pénztár 11-86.

Február 29., március 1., 2., 3., 4-én, péntektől keddig **ATTRAKCIÓ!**

BIMBULA, A DRÓTOSTÓT.

Romantikus történet 2 részben, 19 felvonásban.

A főszerepben: **BIMBULA, MICHAEL FLORESCO, GINETTE és MADDIE.**

Eddig még soha nem látott földregéset mutat ez a legjobb Bimbula-film!

Ezt megelőzi: **A közkedvelt Pathe Revue.**

Előadások: Pénteken fél 5, fél 7, fél 9, március 1-től kezdve hétköznap 5, 7, 9, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor.

Közszé. i Tisztviselők Orsz. Szövetségének szerződéses szállítója

Minden állami, községi, városi és magán-tisztviselőnek külön árendemény!

Férfi zefir ingek
Férfi french ingek
Férfi oxford ingek
Férfi fehér pique ingek
Férfi bál frakk ingek
Férfi és női kutyabőrkeztük
Férfi bál és divatknik
Férfi glasszkeztük
Férfi kalapok

Finom selyem nyakkendők
Kemény- és puhagallérok
Férfi hosszú harisnyák
Tiszta selyem
Selyem flór } női harisnyák és
Cérna flór } reformnadrágok.
Muslin
P/pere mosdószappanok
gyári áron alul

KOMLÓ SINÁL, Kölcsey-utca 3.

Áram olcsóságáról mindenki személyesen győződjön meg!

A vásárlókönnyűsége figyelmeztet felhívom, hogy csakis finom áru tartók raklárón!

Folyó évi március hó 2-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor

dr. Csengery János

egyetemi tanár előadása két szakaszban:

I. Görögország műemlékei, II. Firenze és Venezia műemlékei

vetített képekkel a BELVÁROSI MOZIBAN.

— Mennyiért váltják be a régi osztrák-magyar bankjegyeket? Bécsi hivatalos helyről közlik, hogy az osztrák-magyar bank likvidátorai már megállapodtak a régi bankjegyek tulajdonosainak a kártalanítására vonatkozólag. Minden bankjegyéért, amelyet 1918 október 28. előtt bocsátottak ki és amely 1919 június 15-én bebizonyíthatólag az osztrák-magyar monarchia régi területén kívül volt, 1:15 aránykorándt fizetnek. Azon 1918 október 27-e előtti kiadott bankjegyekért, amelyek 1919 június 15-én nem az osztrák-magyar monarchia területén kívül voltak forgalomban, egy aranykorándt fizetnek, az 1918 október 27-e után kibocsátott bankjegyekért pedig 0.15 aranykorándt. A likvidátorok legközelebb megkezdik a bankjegyeknek ebben az arányban való beváltását.

— Jogi előadás. A gyakorlati jogélet egyik legérdekesebb kérdéséről, „A gazdasági lehetetlenüléssel” tartott előadást csütörtökön dr. Vadász Lajos járásbíró az Egyetem Barátai Körének jog- és társadalomtudományi szakosztályában. Előadását beható vita követte, amelyben dr. Konczwald Endre törvényszéki elnök és dr. Menyhárt Gáspár egyetemi professzor, majd az elnöklő dr. Kolozsvári Bálint egyetemi professzor fejtették ki álláspontjukat.

— Az ügyészség vádirata Márffyék ellen. Budapestről jelentik: A francia követség és a Koháry-utcai fogház felrobbantása ügyében az ügyészség Márffy József 24 éves banktisztviselőt mint felbujtót, Horváth Halas József 23 éves villanygyári tisztviselőt mint tettest, Kriaszti István 23 éves közművest, Varga Ferenc 23 éves foglalkozás nélküli magántisztviselőt mint bűnszegédek több ember sérelmére elkövetett gyilkosság büntetnének a kísérelés címén, továbbá Márffy Józsefet, Kriaszti Istvánt és Varga Ferencet előkészületi cselekménnyel párosult gyilkosság elkövetésére irányuló szövetség bűntettével, végül Márffy Józsefet mint tettest és Kriaszti Istvánt mint bűnszegédek több ember sérelmére elkövetett gyilkosság büntetnének kísérelés címén vádolja.

Ma, pénteken pontosan 6 óra 30 perckor kezdődik Darvas Lilly szavalóestje Spiegel Anni és Móra Ferenc közreműködésével. Jegyek Belvárosi Mozinál.

— A forgalmi adóhivatal alkalmazottainak jutaléka. A tanács a forgalmi adóhivatal alkalmazottainak kérelmére elhatározta, hogy a hivatal által kezelt adó múlt évi jövedelmének, hét és félmillió koronának egy százalékát jutalomképpen kiosztja a forgalmi adóhivatal alkalmazottai között. A múlt évben az alkalmazottak öt százalék jutalékot kaptak.

— Csak két éve tudta meg, hogy véget ért a háború. Svájci lapok közlése szerint egy Vicky Alajos nevű hézingseni lakos csak 1922-ben tudta meg, hogy véget ért a háború. 1916-ban orosz fogságba került, ahol 1922-ig dolgozott egy tanyán a nélkül, hogy tudta volna, hogy 1918-ban véget ért a harc. Mikor megtudta, gyalog, Lengyelországon keresztül visszatért hazájába.

Arcápolás, ártalmatlan arcápolószerek, arc-hajak eltávolítása Fürst Rózi kozmetikai szalonjában.

— Megfojtotta az anyósát. Budapestről jelentik: Most tárgyalják Budapesten Nánássy Józsefné komédi asszony bűnperét. Az ügyészség Nánássy Józsefnét az anyósa meggyilkolásával vádolja. A tárgyaláson beigazolódt, hogy a múlt év májusában az anyósát megfojtotta, majd amikor ezt a szomszédok észrevették, azt állította, hogy az anyósa öngyilkos lett. A bíróság öt évi börtönrre ítélte Nánássyét. Az ügyész súlyosbításért felebbezett.

// Színház és Művészet //

A színház heti műsora:

Péntek: Spiegel Annie és Balassa József vendégfelléptével Bibliás ember, opera.

Szombat: Kosáry Emmy és Király Ernő vendégfelléptével, felemelt helyárrakkal Csárdáskirályné, operett.

Vasárnap délután: Szókimondó asszonyság, szimfónia. Vasárnap este: Kosáry Emmy és Király Ernő vendégfelléptével, felemelt helyárrakkal Diadalmasszony, operett.

Hétfő: Kosáry Emmy és Király Ernő vendégfelléptével, felemelt helyárrakkal Ezüst sirdy, operett.

A városi színház mai szinlapja.

Bibliás ember.

Opera 2 felvonásban, 1 változatban. Irtó és zenéjét szerzette: Kienzl Vilmos.

SZEMÉLYEK:

Angel Frigyes	Molnár Rezső
Mártha	Szász Edith
Magdolna	Spiegel Anny
Frendhofer János	Bihari Sándor
Mátyás	Balassa József
Zitterbart	Bellák Miklós
Antal	Sugár Gyula
Frigyes	Gáspár Endre
A felesége	Herczegné

Az előadás fél 8 órakor kezdődik.

* A bibliás ember. Két évtizede is elmult, hogy Kienzl-nek — alkotási sorrendben a második, értékben azonban első — operája: A bibliás ember, a szegedi színpadon bemutatásra került. Makó Lajos akkor másodikban igazgatta a szegedi színházat és Stoll Károly rendezte az opera előadását, egyben a címszerepet énekelte, Magdalena szerepe pedig Réti Laurának jutott és a zenekar élén Stefanidesz Károly vezényelte az előadást a siker útjára. Az operettre szervezett társulat teljesítménye várakozáson felüli volt, törekvő interpretálásában a közönség élvezte az újszerű, megszokott olasz operák zenéjétől eltérő és szárnyaló muzsikát és megkapta a polgári milióban játszó történet drámaiassága és emelkedett szelleme. A bemutató után két évtizeddel később, ma este, a megújított sikerhez érkezett el a Kienzl operája. Ez a siker kiterjeszkedett az előadásra is, amelyre az idők folyamán érdemes lesz majd szintén visszaemlékezni... Balassa József volt a címszereplő. Megkapó, tiszta akcentusokkal énekelt, az első képben azonban fékezve és nem teljes hanggal. A második képben (nagyon ügyes maszket használva) már engedett a fékezésből és az evangéliumi áriát szépen, lendületesen hozta. Játékának egy kis szögletességétől eltekintve, legszébb színpadi produkcióját nyújtotta Mátyás szerepében. Méltó partnere volt Spiegel Annie, aki most kezdi a színpadi sikerek útját járni. Jelene után biztató a jövője. Jól kulturált, erőteljes mezzo szopránja széles terjedelmű,

érzést tud vegyíteni az áriák előadásában, amit leginkább a második kép meghatóan szép ének-számában (az eltűnt ifjúságról szóló ária) bizonyított be. Erős taps hangzott a teljes közvetlenséggel és bensőséggel előadott énekszám után és a fiatal énekesnőnek ujránia kellett Magdolna híres énekszámát. Alt énekesnője nincsen a társulatnak, nagyon kívánatos lenne tehát az ifjú énekesnő azonnali szerződtetése, akivel nyerne az opera együttese. Szász Edit Márhája énekben, játékban egyaránt számottevő és méltán sorakozik a többi opera szerepének sikere mellé. Bihari Sándor Jánosa egyik tényezője az előadásnak, ami gondosságra mutat az elrendezésben is. A zenekar, kiegészítve a filharmonikusok vonósaival, Andor Zsigmond vezényelte mellett élvezetét szerzően működött. A hárfaszólókat Oeltzelné nagyon szépen játszotta. Molnár Rezső, Sugár Gyula, Bellák Miklós, Herczegné és Gáspár vettek még részt a felelevenítésben és a számban is jelentős gyermek kórus, amely hibátlanul végezte feladatát. A bibliás ember-ben a színház műsor-darabot nyert, amely lehetőleg többször fogja a közönség gyönyörűségét előidézni. Hanem az előadásokat pontosabban kezdenék és rövidebbre foghatnák a kinosan hosszú felvonásokot.

* Darvas Lilly szenzációs műsora szavalóestje ma, pénteken pontosan 6 óra 30 perckor a Belvárosi Mozinál. Közreműködnek: Spiegel Anni énekművésznő és Móra Ferenc író. Jegyek a mozinál (Harmonia).

* Farsangi előadások. A színházi iroda jelenti: Régi jó szokás szerint farsang hétfőjén és húshagyó kedden délután mérsékelt helyárrakkal előadást tart Andor igazgató az idén is. Hétfőn délután a rendkívül mulatságos, szép zenéjű operett, az „Éj királynője”, kedden pedig a „Bajadér” című slágeroperett kerül színre. — Kosáry Emmy és Király Ernő vendégfellépteire a kedvezményes utalványok érvényesek.

* Szenzációs vendégzereplés. A színházi iroda jelenti: Nagy áldozatok árán sikerült Andor igazgató-nak Kosáry Emmyt és Király Ernőt három estére vendégzereplésre megnyerni. Első fellépésük szombaton a „Csárdáskirályné”, vasárnap este a „Diadalmasszony”, hétfőn az „Ezüst sirdy” című operettben lesz, bérletszűnetben, felemelt helyárrakkal. Jegyek mind a három előadásra előre válthatók. Andor igazgató, hogy a tisztviselőknak is módjukban legyen Kosáry és Király művészetében gyönyörködni, a három fellépésükre a kedvezményes utalványokat érvényesíti. — Vasárnap délután Sardou szenzációs színműve, a „Szókimondó asszonyság” kerül színre mérsékelt helyárrakkal.

Tejszínhabos kávé

céljaira habtejszint egy nappal előbb kell megrendelni, mert csak annyi készül, amennyire biztos vevő jelentkezik.

Rendeléseket elfogadják a

Központi Tejszarnok Rt.

fióktelejszarnokai.

396

SZÉCHENYI MOZI

Pénteken, szombaton, vasárnap, február 29-től március 2-ig

D. W. GRIFFITH,

Amerika legnagyobb rendezőjének, az „Ut a boldogság felé” híres alkotójának LEGSZEBB MŰVE:

Árvák a viharban

(A KÉT ÁRVA.) Grandiózus szerelmi regény 2 részben, 12 felvonásban. MINDKÉT RÉSZ EGYSZERRE!

A főszerepben: Lilian Gish, Dorothy Gish és Joseph Schildkraut.

Előadások kezdete: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

„Soha még film oly megdöbbentő mély benyomást nem tett az emberek lelkére, mint Griffith e bámulatos műve!”

HARDING,

az Egyesült Államok elnöke.

Kelemen Márton

Szege, Kárász-utca 16. sz.

Telefon 13-22.

Világhírű Royal 10. sz. amerikai írógép

DÉLVIDÉK EGYESÜLT KÉPVISELŐJE.

Használt írógépek nagy választékban 1.500.000 kor.-tól kezdve kaphatók. Írógép szallagok, carbon és átütő papírok olcsón beszerezhetők. Speciál írógépjavító műhely!

TŐZSDE

A szegedi tőzsde. A mai kasszanapon a szegedi tőzsdén nem volt nagyobb forgalom, kötések alig-alig jöttek létre. A hangulat továbbra is bizakodó volt, anélkül azonban, hogy lényeges ellordások jelentkeztek volna az egyes papírok árfolyamainál. A mai helyzet is az, hogy a régen várt szilárdulás lassan-lassan, — de mégis megkezdődik, miért is minden árura akadt vevő. A következő árfolyamok alakultak ki: Szeged-Csongrádi 102.000, Szegedi Kereskedelmi és Iparbank 75.000, Szegedi Kender 700.000 K.

A Devizaközpont közli, hogy 100 takarékkorona árfolyama egyenlő 102 papírkoronával.

Magánforgalom. Délelőtti értékben alig volt üzlet és a piacon inkább áru jelentkezett anélkül, hogy kielégítő kereslet jelentkezett volna. Irritálta a piacot az, hogy a bécsi arbitrázs is eladásokat eszközölt. A zsiró lebonyolítása után a hangulat megjavult és pénzkéréslet is szép számban jelentkezett. Az élénkülést előmozdította az, hogy a kosztipénz igen alacsony, 1 és 1/4 százalék. Árfolyamok: Magyar Hitel 915, Salgó 925, Osztrák Hitel 275, Rima 200, Kereskedelmi Bank 2075, Amerikai Bank 34.5, Hazai Bank 440, Pesti Hazai 6050, Köszén 4450, Urikányi 1350, Kohó 675, Ganz-Danubius 6250, Fegyver 2050, Athenaeum 320, Cukor 4725, Georgia 800, Mezőcukor 440, Gumi 590, Spódium 410, Naschitz 3250, Ófa 820, Délvasut 125.

Esti magánforgalom. Az este 8 óráig hozzáérkezett jelentések alapján a Magyar-Olasz Bank szegedi fiókja a következőket jelenti: Az esti magánforgalomban csak néhány kötés történt. Kialakult árfolyamok: Köszén 4375, Salgó 415, Rima 200, Magyar Hitel 910, Osztrák Hitel 278, Államvasut 710, Általános Takarékszövetkezet 345, Hazai Takarékszövetkezet 6150, Kereskedelmi Bank 2150, Ingatlanbank 625, Jelzáloghitelbank 200, Földhitelbank 730, Ganz-Danubius 6350, Ganz villamos 295, Georgia 805, Östermelő 485, Izzó 935, Athenaeum 395, Nova 1184, Fonciére 435, Gumi 595, Östermelő 310, Goldberger 165, Egisz 92.

A Devizaközpont árfolyamai. Valuták: Osztr. korona 0.9450—0.9695, Dinár 846—868, Szokol 1945—1995, Léva 502—515, Lei 362—372, Lengyel márká —, Lira 2890—2970, Fr. frank 2790—2865, Belga fr. 2335—2395, Sv. fr. 11610—11910, Angol font 288760—296210, Dollár 67375—69100, Holland forint 25020—25670, Dán korona 10650—10930, Svéd korona 17530—17985, Norvég korona 8850—9080, Napoleon 232200 pénz.

Devizák: Bécs 0.9450—0.9695, Belgrád 846—868, Prága 1945—1995, Szófia 502—515, Bukarest 362—372, Varsó —, Milánó 2870—2950, Páris 2760—2835, Brüsszel 2335—2395, Zürich 11610—11910, London 288160—295610, Newyork 67075—68800, Amsterdam 25020—25670, Kopenhága 10650—10930, Stockholm 17530—17985, Krisztiania 8850—9080.

Zürichi tőzsde. Nyitás: Páris 23.80, London 2481, Newyork 577.75, Milánó 24.77 1/2, Hollandia 215 1/2, Berlin 0.0000000128, Bécs 0.008143 1/2, Szófia 4.32 1/2, Prága 16.75, Varsó —, Budapest 0.0145, Bukarest 3.05, Belgrád 7.28 1/2.

Zürichi zárás: Páris —, London 2482, Newyork 577.75, Milánó 24.75, Hollandia 215.50, Berlin 0.0000000128, Bécs 0.008137 1/2, Szófia 4.32 1/2, Prága 16.75, Varsó —, Budapest 0.0145, Bukarest 3.05, Belgrád 7.28 1/2.

Terménytőzsde. Az irányzat kenyérmagvakban szilárd, egyebekben tartott. A forgalom közepes volt. Hivatalos árfolyamok: 75 kg.-os tiszavidéki buza 2640—2680, egyéb 2605—2630, 79 kg.-os tiszavidéki buza 2700—2750, egyéb 2650—2700, rozs 2200—2300, takarmányárpa 2350—2600, sörárpa 2800—3000, zab 2350—2400, tengeri 2000—2100, korpá —.

A Szegedi Kézművesbank mindennemű tőzsdei megbízást a legpontosabban végez el. 67

Sport

A Szegedi Atlétikai Klub leventecsoportokat szervez. A testnevelési törvény szerint tudvalevőleg minden ifju 12 éves korától 21 éves koráig köteles a sportolásra és e célból az ugynevezett „Levente”-csoporthoz való belépésre. A Szegedi Atlétikai Klub e nagyfontosságú cél érdekében felhatalmazás alapján saját kezében „Levente”-csoporthoz szervez. E csoportok azt a célt szolgálják, hogy mindenki, aki sportolásra egyébként is kötelezve van, lehetőleg saját foglalkozási ágában működő ifjakkal egy társaságban tegyen eleget testnevelési kötelezettségének. A SzAK titkári hivatala a Tisza-kávéházi klub helyiségében minden este 6 és 7 óra között elfogad jelentkezéseket a „Levente”-csoporthoz. Egyébként a Kereskedelmi Bankban dr. Grosser aligazgatónál bármikor jelentkezni lehet a SzAK „Levente”-csoportjába.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: FRANK JÓZSEF. Kiadótulajdonos: Délmagyarország Hírlap- és Nyomdai vállalat R.-T.

Előfizetők a Délmagyarország Hírlap- és Nyomdai vállalat R.-T. könyvnyomdájában, Szeged.

Dr. Engel Mórné született Eisenstädter Mária szomorú szívvel tudatja, hogy szeretett hitvestársa

Dr. ENGEL MÓR

ügyvéd

folyó hó 27-én délután jobblétre szenderült.

Folyó hó 29-én, pénteken délután 3 órakor fogjuk a Dugonics-tér 12. szám alatti gyászszobából örök nyugalma helyére kísérni.

Szeged, 1924. évi február hó 28 án.

Özv. Krausz Béláné Engel Eugénia, dr. Engel Sándor és neje Steiner Szidónia, Engel Vilmos és neje Garai Ilona, Engel Ilona és férje Ladányi Arnold, Engel Irén és férje Reich Sándor gyermekei, továbbá unokái, testvérei, sógornői és rokonai.

A Dugonics-téren külön villa moskocsi áll a gyászoló közönség rendelkezésére.

Minden külön értesítés helyett,

Özv. Árvay Ferencné szül. Cserven Juliska bánatos szívvel jelenti, hogy hön szeretett férje

ÁRVAY FERENC

magy. kir. áll. rendőrségi fogalmazó

életének 42-ik, boldog házasságának 4-ik évében 1924 február hó 27-én este 8 órakor halotli szentség felvétele után jobblétre szenderült. Drága halotjunk földi maradványát 1924 február hó 29-én délután 3 órakor a Nádor-utca 10. számú gyászszobából kísérik örök nyugalomra a belvárosi róm. kath. sirkertbe.

Az engesztelő szent miseáldozat 1924 március hó 1-én délelőtt 10 órakor lesz a belvárosi plébániatemplomban az Egek Urának bemutatva.

Szeged, 1924 február 27-én.

Gyászolják még:

Árvay Sándor és neje Kukovetz Mária Árvay Kálmán, Árvay Ibolya szülei. testvérei.

Az örök világosság fényeskedjék neki!

Villamos motorok

minden méretben és nagyságban legolcsóbban kaphatók
SZVATOD ÉS KUCSES
műszaki vállalatnál
TISZA LAJOS-KÖRUT 47. Telefon 14—28.

Kétszobás lakást

lehetőleg azonnali átvételre keresünk. 387
Ügynökök díjaztatva.
THERAPIA, Somogyi-utca 22. Telefon 38.

Aki házat vagy ingatlant vásárol,

saját érdekében vétele előtt keresse fel DAVID GYULA ingatlanforgalmi irodáját, Kossuth Lajos-sugárút 9, telefon 10—42, mert úgy vételét, mint eladását ezen cégnél minden kívánalmat kielégítően, a legelőnyösebben bonyolíthatja le. 170

PAPLANOK

legszébb kivitelben készülnek legolcsóbb árban REISER PAPLANGYÁRÁBAN
Szeged, Oroszlán-utca 8, Endrényi papirkereskedés mellett. 996 Régi paplanokat újja átdolgozza.

OLCSÓ SZANDÁLHÉT

Gyermekeinek nyári szandáljáról már most gondoskodjék! 394

Míg a készlet tart, a következő OLCSÓ árakon árusítjuk fekete, varrott talpu prima szandáljainkat:

18-as szám	K 22 ezer	25-ös szám	K 32 ezer
19-es	" " 23 "	26-os	" " 34 "
20-as	" " 24 "	27-es	" " 35 "
21-es	" " 26 "	28-as	" " 36 "
22-es	" " 28 "	29-es	" " 37 "
24-es	" " 30 "	30-as	" " 38 "

korona páronkint.
PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ Széchenyi-tér.

NYOMTATVÁNYAIT

készíttesse a Délmagyarország Hírlap- és Nyomdai vállalat R.-T.-nál
Petőfi S.-sugárút 1. sz.
Telefon 16—34.

Szőnyegszövők figyelmébe!

Kurcz-féle perzsa szőnyeg fonalak, színes és nyers angol felvetők, beszövők, leverők
kizárólagos egyedárusítási helye
Szeged és vidéke részére 398

HOCH FONÁLHÁZ Szeged, Dugonics-tér 1.
BUDAPESTI NAGYBANI ÁRAK!

Elsőrendű darabos hazai szén

legolcsóbb napi áron minden mennyiségben kapható
BACH JENŐ ÉS TESTVÉRE
fa- és szénkereskedőnél
SZENT ISTVÁN-TÉR 12. Telefon 126.